

tűznie. Mérnök és nem író. Följegyzései, amelyek a humort sem nélkülözik, mindvégig érdekesek és figyelemreméltóak. Az olvasó a nagyvilágnak egy olyan részét ösmeri meg e könyvből, amelyben európai csak igen ritkán fordul meg.

Aleko E. Lilius : Kalózvilág a kínai vizeken. (Dante.) A finn származású amerikai író olyan dologra vállalkozott, amely még a riportervakmerőségek között is ritkaságszámba megy. A Honkong közelében fekvő Macaoban összeköttetésbe lép azokkal a kínai kalózokkal, akik a délkinai tengerpart mentén már annyi gőzöst fosztottak ki és annyi utast raboltak el, hogy gaztetteik híre fölverte az európai sajtót is és némi furfanggal még pénzáldozattal fölkerül Lai Choi San asszony ágyúkkal felszerelt, páncélos dzsöngjére és résztvesz a hajó egyik «ekszpedíciójában». A hadműveletek idejére ugyan eltávolítják a fedélzetről, de amikor visszatér, még sikerül lefényképeznie a sülyedő hajót.

Lai Choi San asszony, a szerző elbeszélése szerint, a macoi kalózok leg-hatalmasabbja. Tizenkét felfegyverzett dzsöngje van s a hatóságok is támogatják, mivel flotillája védelmezi a halászsokat a kalózok ellen. Igaz, hogy ezért vámot szed a halászsoktól. De ez a rendőri szolgálat voltaképpen csak mellékfoglalkozás. Főfoglalkozása a kalózkodás. Hetekig tartó munkával szemelik ki a kifosztandó hajót s embereiket utasokként csempézik be, akik pontos terv alapján rendezik meg rohamukat a legénység és az igazi utasok ellen. A támadás mindig Bias-Bay közelében történik. A hajót is odairányítják s a szállítmányt átrakják a várakozó csónakokba. A gazdag utasokat, akár fehérek, akár kínaiak, partra viszik és csak váltságdíj ellenében engedik szabadon. Ha a váltságdíjat nem kapják meg, az utas bizony az életével fizet.

Lilius maga is elkerül a Bias-Bay

mögötti kalózfalvakba és még két másik kalózvezérrel köt ismeretséget, sőt végül szertartásosan föl is esküszik az egyik bandába, a «Makulátlan Hősök Hall»-jába. Munkára is fogják : nagyösszegű pénzt kell Macaoba vinnie a vezér számlájára. Jutalmul színarany, súlyos pecsétgyűrűt kap, olyat, amelyet a többi Makulátlan Hős visel, de ezzel a vésettél : Jótékony Tanítvány. Mivel azonban a közben megjelent cikkei és fényképei a kínai lapokhoz is eljutottak, a kalózok el akarták tenni láb alól . . .

Fantasztikus kalandjait Lilius kitűnően írja meg és igen sok fényképpel illusztrálja. Élményei, amelyek egy előttünk teljesen ismeretlen területen folytak le, érdekességükben mindenestre vetekszenek az úgynevezett «kalandorregények» kitalálásaival.

Fritz Ohle : Az idegenlégio karavánja. (Dante.) Ohle egyik könyvét, amely a Szaharáról szól, már ismertettük e hasábkon. Ujonnan megjelent könyvének is főleg azok a növénytan, néprajzi és földrajzi adatok kölcsönöznek különös érdekességet, amelyek az eddig be nem járt területek sajátosságait ismertetik. Ohle rendkívül gazdagnak mondja a Magas Atlasz hegységet szénben és ércekben, valamint gyógyszerül alkalmazható növényekben, de az éghajlati és közlekedési viszonyok mostohaasága miatt ez a terület még sokáig hozzáférhetetlen lesz az európai kereskedelem számára.

A szerző nyolc évet töltött a Szahara északi részében, a szaharai vasút számára alkalmas utat kereste, de tiszt volt az idegen légióban is, nehéz harcokban, vad kalandokban volt része és megfigyeléseit gyakorlott tollal írja le. Könyvében egy sokat vitatott kérdésre ad feleletet és pedig arra, hogy mi is volt a bibliai manna ? Arabul *halua*-nak nevezik s kövek közt termő moha apró magja, amelyet pök-